

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

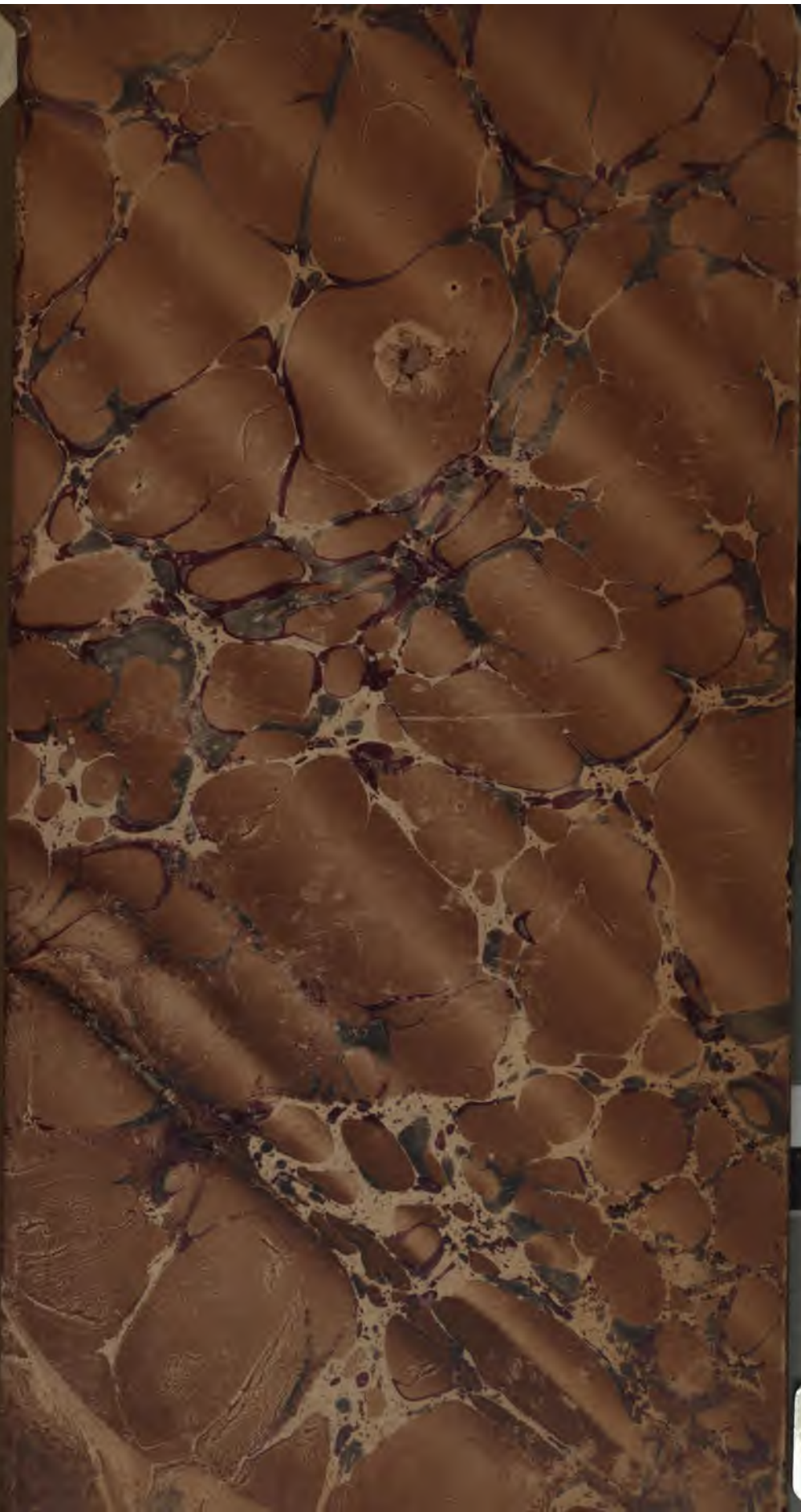
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

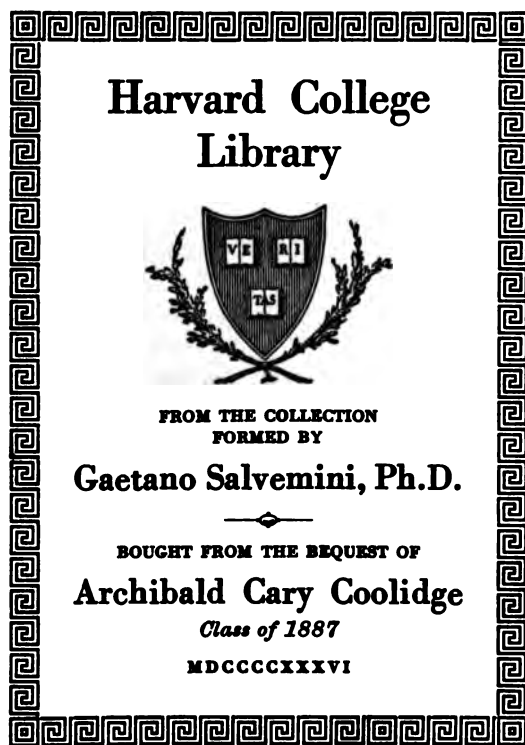
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

MLp
164
22

Pascoli. Centurio. 1902

ML p 164.22

CENTURIO.

α δαλφινίου πασcoli
xxiv зузгno 1901

CENTURIO.

0

CENTURIO.

CARMEN

JOHANNIS PASCOLI.

EX CASTRO SANCTI MAURI

IN CERTAMINE POETICO HOEUFFTIANO

PRAEMIO AUREO ORNATUM.

AMSTELODAMI
APUD IO. MULLERUM.
MDCCCII.

MLp 164.22.

✓

HARVARD COLLEGE LIBRARY
FROM THE COLLECTION OF
GIUSTINO SALVINI
COOLIDGE FUND
MARCH 21, 1936

CENTURIO

„Dic, pater, imperium magnum frustraue rebellem
orbem terrarum. Sine te exoremus ut unos
in toto Moesos intactos orbe revincas.

Quae vox illa fuit? Quo tuti flumine, quales
arcubus adductis stabant in limine mortis?

Nonne illi vobis: — Quinam vos estis? At illis
vos: Rerum domini. Si nosmet frangitis, estis —? ‘)
Atqui fregistis: nos debellavimus ultro.’

Hacc Ulubris pueri loculos tabulamque gerentes
in trivio clamant. Medios delapsus in hostes
emeritus circumfusus simul Aetrius audit
,Hoc, sodes' garrere ,imo illud, amabimus, Aetri.'

Namque senex de more domum tum forte redibat,
iam satis in campis ultro citroque vagatus.
Volverat ille animo reptans stipendia secum
quadragena, duces, regiones, vulnera, torques,
et quae prima rudes tuba perstrinxisset in armis
aures tironi. Prospectu paverat idem
ruris inassuetos oculos animumque priorem,
hic segetes, illic silvam miratus et amnem,
mox in aquaque anates et supra tecta columbas.
Dein in quincuncem directas ordine vites,
ut si quas legio depugnatura cohortes
pandisset virides: at aves, non signa canebant:
dein late corvis nigrescere viderat arvum,

quippe ubi fumaret caedes et pugna sileret:
non oculos hominum, quaerebant semina corvi:
qui moniti vigilum subito clangore duorum
omnes vasa cito sua collegere volantes.
Post animi vagus e densa defringere saepe
haud veritus baculum sibi, se deprendit, ut olim
difficili saxis atque herbis vite minantem.
Denique contendit putrem subrepere vicum
iam vergente die, placidisque quiescere castris
centurio: caligis via vici dura sonabat:
atque illum a trivio pueri videre tribules
inque illum subito dextra laevaue coorti,
,dic aquilas, dic arma' fremunt ,dic bella cruoremque'.

Expulerat ferula ludi paulo ante magister
germanos asinos: at pulli currere lusum.
Tum loculi fudere nuces, pila multa per auras
exsiluit, male quae tacita sub veste latebat:

tum variae voces: hic clamat, „Rex erit’, ille
„Non erit’, „Extremum scabies’ simul „occupet’ omnes.

At circumvolitant Numidae per cuncta pusilli
et plausis minitantur equis: nihil hinnit arundo.

Ut vero caligae vetulum sonuere gregales,
en castella ruunt nucibus constructa quaternis,
rex regno cedit, puerique in arundine longa
hinc illinc equitant auditum funebre bellum.

„Centurio, pueri quo bello tela fuerunt? ¹⁾

Quid vos infanti respersi sanguine vultum?

Num tendi tabes oculos et pila sinebat?

Nemon unus erat prae fracta ex gente superstes?

Qui vos sollicitos docuistis rite propinquos? ²⁾

Hoc repetas. Galeas clypeosque et corpora pleno
nonne quidem fluvio longe portare dedistis?

Hinc populi fluit usque ferens fragmenta perempti
turbidus atque ciet ripas’ ululatibus amnis.

Aut placeat flavos potius memorare Sygambros.

Ut fugiens olim latuit sub sanguine nigro

Arminius? Quem nos non debellavimus est quis?

Haec una pueri: respondet miles: „At haec est

vis: cuneum datis et ruitis testudine facta:

erumpam quandoque, nefas, obsessus....’ Et illi:

„Imo, age, quod nullo refluit mare litore, narra, 4)

narra mille novum perculsum navibus aequor.

Vidistin magnos humano corpore pisces?

Cur non das nobis hominem qua nocte marinum 5)

videris in transtris et qua sub luce sedentem?

Ut subito mare per tenebras aurescere coepit

et polus? Ille quidem secum quid triste canebat?

Nunc licuit nobis metam contingere rerum.

Terrarum nobis impervius angulus est qui?

Interea ad multo velatum flore sacellum

sederat in saxo, iam cum res esset in arto,

centurio, cepitque hostes herbosa crepido.

Ut cum passeribus sub noctem saepe cupressus

multis multa sonat, quam prospexere virentem

illi a mane vagi, dum semina condit arator:

deversoriolum sibi quisque laboribus actis

nunc legit in foliis: avibus scater arbor et umbra:

protinus exsultant et de cultore triumphant:

at procul effusum necopinus credidit imbrem

rusticus, aut magno misceri turbine lucum:

tum si qui cauti sonitus pedis ingruit, aut si

decidit in terram gravis ipsa ex arbore baca,

conticuere: silet caelum, terramque tenet nox:

vix hic dicturus digitum bene sustulit, illi

ore favent. Circum velox auditur hirundo

et coepit quandoque queri ranunculus.

,Olim

Semper ego ut mera bella crepem? Concurritur, io,

res geritur pilis et digladiamur honeste:
bellatur belle. Sed et est quod torqueat ora
et quod corniculum merita de casside ferme
excutiat, pupi. Nam primuspilus — Adesdum —
inquit — coge manum, pete collem nomine. . . . nomen
fugit. . . . eum grumum qui corvos pascit ad urbem:
convivabuntur, nobis de more coquis: i —
Heu pudet hastatum cum torquibus atque catellis
carnifici servare cruces, assistere morti,
ut vos saepe planis, aut si funambulus anceps
detineat: sicut memini, cum prorsus in aure
non homini soli nisi quid garriret hirundo. . . . 6)
barbara sed lingua est, et non intelligitur. . . .’ ,Quid?
Non intelligimus’ canit una voce corona.
,Recte corripitis: paulo altius ordiar.

Olim,

illic unde parant homines opobalsama lauti,
dum vagor, ecce lacus ad ripam visus amoeni

stans in navicula, medius caelique marisque, 7)

quidam.... quem dicam? Stantem pro litore turbam

ingentem, tamquam pueros pater ipse, docebat.

Vox ripam leni plangebatur flamine pulsa

alterni velut unda maris. Faciebat in aura

pendens verba velut de caeruleo suggestu.

Ipse videbatur blanda terram, mare, caelum

atque animos hominum tranquillavisse loquela.

Adstabant inopes omnes curisve remorsi

et querulae matres et servi torva tuentes:

laetitia vultus illo dicente trahebant.'

„Quid dicebat?“ „Eram, nobis ut par esat, illo

in sermone rudis: iactatum saepe sed unum

edidici verbum.“ „Quod, sodes?“ „Eloquar.

Olim

deprendi mediis, sedeo ut nunc ipse, sedentem 8)

in pueris. Matres teneros hinc inde ferebant

infantes, quos ille quidem contingeret: ultro

aequales annis currebant undique vestris.

Ille manu mulcens amplexabatur ad unum

omnes. At comites simul obiurgare, minari,

matribus irasci: tumidos pacare magister,

sive quis ille fuit. Mox me subeunte, velut si

sese in conspectum tacito pede larva dedisset,

fit fuga. Sed pueri galeam gladiumque paventes

in gremium cari se reiecere magistri.

Quid? num cernebant veteris vestigia caedis?

Restiteram. Tum triste quidem sed dulce sonans vox

illa meas, unam quam noram, venit ad aures....'

,Quid vero vox illa sonat?' ,Nil milite dignum

profecto, pueri.' ,Quid, sodes?' ,Eloquar.

Olim,

huius cum gentis sacra versarer in urbe,

perculit insolitus plebis concursus et aestus.

Omnibus e vicis effundebantur eodem

gestantes manibus ramos pallentis olivae:

tum vestimentis homines et fröndibus artas
sternebant et flore via, laudesque canebant
nescioquas, ut equis ubi currus ducitur albis.
Dum quae sit dubito vis illa aut qui furor, ecce
in tarda, pueri, vectum demiror asella
hunc hominem. Turbae veniens adridet ovanti.
Conclamant. Sequitur subsultim pullus asellam.
Interdum veritus ne in turba deerret alumnus,
respicit ille, manu pavidum demulcet et haeret.
Dum sic adsisto, me ultro cognovit, et illo
me praetergrediens afflavit murmure vocis.'
,Quae vox illa fuit?' ,Iam sum dicturus.

Ad arcem

illam non longo primus post tempore pilus
miserat et silva derasam prorsus et herbis,
sed qua tum staret nullis radicibus arbos.
Scilicet adstabam crucibus. Quid quaeque teneret,
susque id deque fuit. Collis clamore sonabat

et probris. Veniente tamen iam vespere clamor

et tumor hinc et faex omnis concesserat urbis.

Iam non sole tholus templi fulgebat et auro.

Multa, ut nunc, pueri, circum volitabat hirundo,

et roseas memini fluitare per aera nubes.

Ad patrias Ulubras mihi tum remeasse videbar

et matris, velut in somnis, audire querelam.

Nescioqui caput attollo. Quemne in cruce tandem

adfixum clavis tum me vidisse putatis?

Illum qui parvos ad se miserosque sinebat,

Hic de infelici vepallidus arbore, iamque

ipsa in morte, mihi sceleris letique ministro

demisit vocem....' ,Quae vox, pater, illa fuit?' ,*Pax.*'

Nec plura his. Luteus matres acceperat omnes

nidulus: at pulli repidis mussare sub alis.

Mittunt longinquae ranae quandoque querelas.

Atque hic centurio similis meditantis, ,*Homo*' inquit

,*Vere Iustus Erat.* Mortis cruce causa pependit:

Hic rex. Mirabar: sed mox fregisse sepulcrum
rumor erat. Vivumne ausim nunc credere? Dicunt
audiri vocem, caedes ubi facta, monentis:

Pax. Pueri circumspiciunt. Iam nocte silebant
omnia. Tempus erat cubitum discedere. Sed non
filius Albini satis exactoris habebat.

,Dic etiam: nobis terrarum impervius ullus
angulus est, Aetri? quem nos non vicimus, est quis?

ADNOTATIONES.

- 1) 2) 3) Flor. IV. 12.
 - 4) Tacit. Ann. II. 23.
 - 5) Plin. Hist. Nat. IX. 4. 2. Tacit. Ann. II. 24.
 - 6) Nutriculae dicunt hirundines solatas esse Iesum morientem.
 - 7) Matth. XIII. 2.
 - 8) Marc. X. 13.
-

TYPIS JOH. ENSCHIEDÉ ET FIL — HARLEMI.

—

MLp 164.22

Centurio

Widener Library

003588197

3 2044 088 821 996